

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hacsaveczt Mária ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Csilléry Alexandra ügyvéd által képviselt I. rendű, dr. Balla Árpád Gábor ügyvéd által képviselt II. rendű alperes ellen, felelősségbiztosítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. szeptember 15. napján meghozott, 6.G.41.165/2008/18. számú ítélete ellen, a II. rendű alperes részéről 19. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes friss nyúlhúsnak, 0-2 C° közötti hőmérsékleten, ...ról ...ba történő szállítására adott fuvarmegbízást az I. rendű alperesnek. A címzett az átvételkor a CMR fuvarlevélen rögzítette, hogy az áru hőmérséklete 10,4 C° volt. Emiatt a külföldi hatósági állatorvos az árut elkobozta. Ezért a címzett mint megrendelő 6.364,02 euró összegű számlajóváírást kért az áru feladójától mint szállítótól. Erre figyelemmel a szállítmányozó felperes részére ennek az összegnek a levonásával fizette ki a leszállított áru ellenértékét. A felperes a 6.364 euró káráról 1.596.619 Ft összegű kárszámlát állított ki az I. rendű alperes részére. Az I. rendű alperes a II. rendű alperesnek bejelentette a káreseményt, előadva, hogy a szállító jármű hűtő aggregátja az úton meghibásodott, emiatt nem volt megfelelő az áru hőmérséklete a kiszolgáltatáskor.

A felperes keresetében az I. rendű alperest 1.596.619 Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni, míg a II. rendű alperessel szemben annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes marasztalása esetében a CMR felelősségbiztosítási szerződés alapján helytállni köteles.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében azért kérte a kereset elutasítását, mert a felperes a kár bekövetkezését nem bizonyította. A II. rendű alperes ellenkérelme ugyancsak elutasításra irányult, álláspontja szerint ugyanis jogviszony hiányában a felperes vele szemben még megállapítási keresetet sem terjeszthet elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereset szerint marasztalta az I. rendű alperest, továbbá megállapította, hogy a II. rendű alperes a felelősségbiztosítási szerződés alapján, annak feltételei szerint helytállásra köteles az I. rendű alperes helyett. Úgy foglalt állást, hogy az I. rendű alperes a Ptk. 506. § (1) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó, az 1971. évi 3. törvényerejű rendelettel kihirdetett CMR 17. cikkely 1. pontja alapján köteles a kárt megtéríteni. A II. rendű alperessel szemben a Pp. 123. §-a alapján megengedhetőnek találta a megállapítási keresetet. Kifejtette, hogy az alperesek között a perbeli fuvarra is kiterjedő hatállyal felelősségbiztosítási szerződés jött létre. A Ptk. 559. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes követelheti, hogy a II. rendű alperes mentesítse őt a kár megtérítése alól. A (2) bekezdés alapján a II. rendű alperes csak a felperesnek fizetheti ki a kártérítési összeget, azonban a felperes igényét közvetlenül a II. rendű alperessel szemben nem érvényesítheti. Az ezzel összefüggésben kialakult bírói gyakorlat egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a marasztalás kizártságára figyelemmel a károsult kérheti a helytállási kötelezettség megállapítását a felelősségbiztosítóval szemben. Az elsőfokú bíróság sem az idézett rendelkezések, sem pedig az irányadó eseti döntések alapján nem tulajdonított úgy döntő jelentőséget annak a körülménynek, hogy az alperesek közötti felelősségbiztosítási szerződés megkötésére az I. rendű alperest jogszabályi rendelkezés nem kötelezte, mivel egyaránt vonatkoznak valamennyi felelősségbiztosítási szerződésre a Ptk. említett rendelkezései, és a perbeli biztosítási szerződésre a jogszabály alkalmazásával kialakult bírói gyakorlat is irányadó. Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperes elsőként a tárgyalás berekesztésére történő figyelmeztetés alkalmával adta elő, miszerint nem vizsgálta, teljesültek-e a biztosítási szerződés feltételei. A Pp. 141. § (6) bekezdése alapján a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetést követően késedelmesen előterjesztett nyilatkozatát figyelmen kívül kellett hagyni.

Az ítélet részbeni megváltoztatása, a kereset vele szembeni elutasítása iránt a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést. Az elsőfokú bíróság döntését a helytállási kötelezettségének megállapítása miatt támadta. Az első fokú eljárásban előadott védekezését megismételve arra hivatkozott, hogy a felperes a Ptk. 559. § (1)-(2) bekezdéseire figyelemmel - jogviszony hiányában - vele szemben megállapítási keresetet sem terjeszthet elő. Ismételten hangsúlyozta, hogy a megállapítási kereset előterjeszthetősége a kötelező felelősségbiztosítások esetére korlátozódik, és mivel az I. rendű alperest ilyen felelősségbiztosítási kötelezettség nem terhelte, a közöttük létrejött szerződés alapján a helytállási kötelezettsége nem állapítható meg. Külön támadta a perköltségre vonatkozó rendelkezést is, figyelemmel arra, hogy közte és az I. rendű alperes között pertársaság nem jött létre.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az első fokú ítéletnek az I. rendű alperest marasztaló rendelkezése.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával, helytálló indokok mellett hozta meg érdemi döntését is. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján, helyes indokaira utalással helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú a következőket emeli ki:

A Ptk. 559. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a károsult a felelősségbiztosító ellen nem érvényesítheti közvetlenül az igényét. Ebből a rendelkezésből az következik, hogy a károsult marasztalási keresetet közvetlenül nem terjeszthet elő a károkozó felelősségbiztosítójával szemben. Nem zárja ki ugyanakkor a megállapítási kereset előterjesztését, mivel a helytállási kötelezettség megállapítása nem minősül igényérvényesítésnek. A Pp. 123. §-a értelmében a megállapítási kereset előterjesztése akkor kizárt, ha marasztalásnak van helye, vagy a kért megállapítása nem szükséges a felperes alperessel szembeni jogai megóvásához. A Ptk. 559. § (2) bekezdése értelmében a marasztalási kereset előterjesztése kizárt. Ugyanakkor a felperesnek a II. rendű alperessel szembeni jogai megóvása érdekében szükséges a kért megállapítás, mivel a károkozó helyett önként nem térítette meg a kárt, és arra az esetre, ha az I. rendű alperes a teljesítésre nem volna hajlandó, vagy képes, a közvetlen igényérvényesítés kizártsága miatt, az uralkodó bírói gyakorlat értelmében, a felperesnek a II. rendű alperessel szembeni marasztalási keresetet megelőzően megállapítási keresetet kell előterjesztenie. (EBH2004. 1029; BH2005. 175.) Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg a II. rendű alperes helytállási kötelezettségét.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, a pertársaság fennállása, valamint a II. rendű alperest terhelő perköltség fizetési kötelezettség tekintetében sem.

A II. rendű alperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezáltal pervesztes lett. Ezért a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó 78. § (1) bekezdés alapján a fellebbezési eljárásban felmerült kiadásait maga viseli, továbbá köteles megtéríteni a felperes másodfokú perköltségét, amely magában foglalja a jogi képviselő munkadíjának általános forgalmi adóját is.

Budapest, 2010. április 14.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke. Dr. Németh László s. k. előadó bíró Dr. Szücs József s. k. bíró